

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Факультет/інститут
Навчально науковий інститут мистецтв**

Кафедра дизайну і теорії мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні мистецькі практики

Рівень вищої освіти – ___ третій (освітньо-науковий)_____
(перший (бакалаврський); другий (магістерський); третій (освітньо-науковий))

Освітня програма образотворче мистецтв, декоративне мистецтво, реставрація
(доктор філософії)

Спеціалізація образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація

Спеціальність 023 образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “26” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасні мистецькі практики
Викладач (-і)	Бабій Надія Петрівна
Контактний телефон викладача	066 8164783
E-mail викладача	nadiia.babii@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Стаціонар, заочна
Обсяг дисципліни	90
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	консультації до самостійної роботи проводиться на практичних заняттях; з приводу деталей виконання завдань онлайн у меседжерах, емейлом у межах робочого часу викладача.
2. Анотація до курсу	
<p>ОК належить до циклу дисциплін вільного вибору аспіранта. Навчальний курс буде цікавий для тих студентів, які намагаються сприйняти, зрозуміти і сформуванати власну систему оцінювання сучасного мистецтва (суб'єктивну і незалежну, але при цьому виважену і аргументовану); хто бажає отримати необхідну систему знань для усвідомлення цілісності сучасного художнього процесу у його взаємозв'язках з іншими проявами культури – політики, науки, інформаційних технологій, бізнесу, релігії і т.п., хто прагне використовувати у своїй подальшій професійній діяльності, незалежно від фаху (культурологія, ІТ, бізнес і підприємництво, юриспруденція, креативні індустрії, наукова і педагогічна діяльність, управління проектами і т.п.) окремі найоригінальніші загальноповізані прояви сучасного мистецтва, т. зв. «сучасної класики», які додаватимуть кінцевому продукту їх діяльності більшої суспільної і загальнолюдської значимості. Зрештою, курс допоможе студентам розширити свою загальну ерудицію і кругозір у напрямку вивчення найбільш значимих творів, течій і напрямів сучасного мистецтва, що, своєю чергою, обов'язково впливатиме на творче, нестандартне і оригінальне вирішення професійних завдань..</p> <p>Курс поглибить вміння аспірантів обирати методи дослідження у відповідності до певної тематики наукової роботи, а також практичні навички написання різної форми статей, праці з науковими джерелами тощо.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
Курс дає можливість зрозуміти світоглядну, естетико-філософську основу мистецтва модернізму, постмодернізму та актуальної практики ХХІ ст., узагальнити і систематизувати фактологічну інформацію щодо новітнього мистецтва та виробити у студентів самостійну оціночну шкалу, власні критерії у сприйнятті сучасних мистецьких практик.	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>За ОП аспіранти мають удосконалити на ОК такі загальні компетентності:</p> <p>ЗК-1. Здатність до пошуку, оброблення, компетентного відбору інформації з різних джерел для професійної діяльності та власного наукового дослідження</p> <p>ЗК-2. Здатність до критичного та абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-3. Здатність проведення власного наукового дослідження на відповідному фаховому рівні та усвідомлення його актуальності для національного та світового мистецтва.</p> <p>ЗК-5. Здатність написання українською та іноземною мовами власних наукових публікацій різного змісту та обсягу.</p> <p>ЗК-6. Здатність дотримуватися кодексів професійної етики та виявляти ініціативу в науково-організаційній</p>	

діяльності.

Фахові компетентності:

ФК-1. Здатність виконувати оригінальні дослідження на основі ґрунтовного розуміння історії й теорії образотворчого, декоративного мистецтва та збирати необхідну інформацію.

ФК-2. Володіти методологією проведення наукових досліджень у сфері образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва та методами атрибуції, експертизи, класифікації мистецьких об'єктів і пам'яток культури.

ФК-3. Здатність систематизувати, критично оцінювати і використовувати отриману інформацію у сферах культури і мистецтва та формулювати обґрунтовані висновки, відповідні до поставленої мети та завдань

ФК-4. Вміння писати наукові статті, анотації.

ФК-7. Здатність до наукового спілкування та ведення наукової дискусії, аргументування власних думок.

ФК-8. Здатність викладати фахові дисципліни у закладах вищої освіти, проектувати освітні програми та розробляти методи викладання мистецьких дисциплін для різних аудиторій в поза академічній аудиторії.

Що на практиці буде втілено у такій формі результатів навчання:

ПРН -1. Глибокі знання з історії й теорії мистецтва наукового пізнання, що необхідні для проведення наукового дослідження на основі розумінням історичних, геокультурних та етнопсихологічних чинників мистецьких процесів (*знати теорію та історію походження мистецьких практик, розуміти і бути готовим пояснити значення та актуальність власного наукового дослідження з тематики ОК*);

ПРН - 2. Глибокі знання принципів логіки, основних мистецтвознавчих понять, вміння застосовувати фахову мистецтвознавчу термінологію (*фахово володіти науковою термінологією, розуміти зміст, концепцію, вміти оцінювати рецептивність практик*); *аналітично провести дослідження об'єктів та предметів для індивідуальних наукових досліджень з курсу*).

ПРН -4. Глибокі знання про художній образ як базову основу мистецтва та розуміння специфіки його вирішення в різних видах образотворчого й декоративного мистецтва; про особливості видів декоративного мистецтва та основні концепції вітчизняного й світового декоративного мистецтва (*готовність демонструвати загальні та локальні історико-культурні та мистецькі зв'язки щодо особливостей конкретного об'єкту, події, ситуації в площині актуальних мистецьких практик, визначених індивідуальним завданням*).

ПРН - 5. Вміння аналізувати, систематизувати, критично оцінювати доробок попередніх учених (*вміння працювати з каталогами, науковими журналами, електронними ресурсами для пошуку аналогів досліджуваного об'єкту індивідуального завдання, вміти знайти основні наукові дослідження з атрибуції аналогів, культурного періоду; здатність індивідуально продумувати інформаційне та візуальне наповнення статті за завданням з курсу*);

ПРН -6. Вміння рецензувати, коментувати, цитувати наукову літературу, в тому числі іноземною мовою (*вміння знаходити, подавати інформацію про характерні особливості об'єкту, за якими можливо здійснити атрибуцію, здатність індивідуально продумувати інформаційне та візуальне наповнення різних варіантів статей, повідомлень, анотацій, тез, презентацій; вміти самостійно оформляти та готувати до друку різні варіанти статей, анотацій*).

ПРН - 8. Володіти основними методами атрибуції, експертизи та реставрації творів образотворчого та декоративного мистецтва (*для виведення попередньої інформації про об'єкт вміти застосовувати методи аналізу, візуалізації, спостереження, синтезу, узагальнення, дедуції та індукції. Залучати спеціальні методи дослідження відповідно до індивідуального завдання*)

ПРН -10. Вміння створювати презентації та використовувати різноманітне технічне обладнання для популяризації власних наукових досліджень серед наукової спільноти та зацікавленого кола.

ПРН -11. Вміння вільно презентувати результати досліджень, обговорювати, вести наукову дискусію з фахівцями й нефахівцями про наукові та прикладні проблеми образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації державною та іноземною мовами (*вміти формулювати тему, анотації до індивідуального завдання з курсу при підготовці презентації; адекватно ілюструвати усні доповіді; грамотно і доцільно застосовувати у виконанні наукових проектів засоби комп'ютерного програмного забезпечення*).

ПРН - 12. Здатність писати, рецензувати наукові статті, в тому числі іноземною мовою у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях; підготувати дисертаційну роботу і представити її до захисту відповідно до чинних вимог (*вміти написати анотацію, тези, частину статті державною та іноземною мовами для індивідуального завдання з тем ОК*).

ПРН - 14. Дотримання принципів академічної доброчесності, правових оснор дослідницьких робіт, законодавства України в галузі культури, мистецтва та охорони пам'яток (*розуміти, що знайдена та запозичена інформація, візуальні джерела, атрибуція, інше є частиною інтелектуальною власністю й вимагають обов'язкового посилання на період джерело*).

5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			20		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			10		
самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність		Курс(рік навчання)	Нормативний / вибіркового	
3	023 образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація		2	вибіркова	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Сучасне мистецтво: репрезентація форм та ідей					
Тема 1. Сучасні мистецькі практики: проблеми термінології і хронології.	Лекції х 4, семін. 2, самост. 8	№ 1,5, 10,11,12,13,25,26	Семінар 1 – робота в мікрогрупах.	10	1-3-й тиждень теоретичного навчання
Тема 2. Експерименти з формою і простором наприкінці ХХ ст.: інсталяція, ассамбляж, гепенінг, перфоманс. інше.	Лекції х 4, семін. 2, самост. 10	№7,8,10,15,19	Семінар 2. робота в мікрогрупах.	10	4-6-й тиждень теоретичного навчання
Тема 3. Акціонізм як актуальна форма сучасних мистецьких практик (Акціонізм в США, країнах Східної Європи, Україні)	Лекції х 4, семін. 2, самост. 10	№2, 6, 10,11	Семінар 3. робота в мікрогрупах.	10	7-9 тиждень теоретичного навчання
Модульна контрольна робота	Самост. 2			20	
Разом за змістовим модулем 1	16,6,30			50	
Змістовий модуль 2. Новітні мистецькі практики в процесах перетворення соціокультурного ландшафту					
Тема 4. Трансформація мистецьких практик в контексті комунікаційної стратегії	Лекції х 4, семін. 2, самост. 10	№1-30	Семінар 3. робота в мікрогрупах.	10	10-12 тиждень теоретичного навчання
Тема 5. Актуальні культурно-мистецькі практики	Лекції х 4, семін. 2,	№1-30	Семінар 3. робота в	10	13-15 тиждень теоретичного

в процесах виробництва міської ідентичності	самост. 10		мікрогрупах.		навчання
Індивідуальне завдання	Самост. 10			30	
Разом за змістовим модулем 2				50	

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Шкала оцінювання: національна та ECTS			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	цінка CTS	Оцінка за національною шкалою для заліку	
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C		
	60 – 69	D	задовільно	
	50 – 59	E		
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	-25	0	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
	<p>Залікова оцінка виставляється підсумком балів (100 балів максимум) сумарно за підсумками оцінювання роботи на семінарських заняттях та за практичні завдання (самостійні), виконані в повному обсязі. За умови відсутності аспіранта на деяких семінарських заняттях, робота може бути перезарахована за підсумками самостійного опрацювання та представлення у форматі презентації чи есе. Основними способами контролю на семінарських заняттях є індивідуальне та фронтальне опитування, тестові завдання, обговорення у групі проблемних питань, аналіз ситуативних завдань. Кожен семінар має окремий блок різних варіантів контрольної роботи, що оцінюється 10 балами. Аспіранти на кожну тему мають індивідуальне науково-дослідне завдання (по 10 балів за кожне). За невчасно здані завдання (відповідно до графіку) знімається по 4 бали з кожного.</p>			
Вимоги до письмової роботи	<p>Самостійні завдання науково-дослідницького спрямування курсу розробляються викладачем на початку семестру для кожного аспіранта індивідуально з урахування тематики його дослідницьких улюблень та теми дисертації. Загальні критерії оцінок письмових завдань:</p> <p>“відмінно” – здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичними положеннями і термінологією; повно, логічно і послідовно розкриває зміст поставленого завдання відповідно до тематики та рівня складності державною та іноземними мовами; правильно застосовує одержані теоретичні знання для письмового викладу матеріалу; демонструє уміння роботи з загальними висновками, використовуючи зібрану джерельну базу;</p> <p>“добре” – здобувач вищої освіти достатньо володіє понятійним апаратом; демонструє уміння комплексно вирішувати поставлене письмове завдання; загалом правильно розкриває основний зміст теми науково-дослідницького завдання; уміє логічно, послідовно, висловити власну думку щодо об'єкту досліджуваного візуального мистецтва, робити висновки та узагальнення; у тексті допускає незначні неточності;</p>			

	<p>“задовільно” – здобувач вищої освіти частково володіє ключовими поняттями та термінами; зміст окремих питань індивідуального завдання викладає частково, непослідовно; під час розкриття окремих теоретичних положень письмового завдання серйозні помилки, неточності;</p> <p>“незадовільно” – здобувач вищої освіти не може розкрити зміст основних понять тематики індивідуального завдання; не вміє логічно обґрунтувати теоретичні положення теми; допускає принципові помилки при викладі тексту завдання.</p>
Семінарські заняття	<p>Загальні критерії оцінок форм контролю семінарських:</p> <p>“відмінно” – здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичними положеннями і термінологією; повно, логічно і послідовно розкриває зміст питання; творчо підходить до вирішення поставлених завдань; правильно застосовує одержані теоретичні знання для розв’язання практичних завдань; демонструє уміння робити узагальнення і висновки, використовуючи джерельну базу;</p> <p>“добре” – здобувач вищої освіти достатньо володіє понятійним апаратом; демонструє уміння комплексно вирішувати завдання; правильно розкриває основний зміст матеріалу; уміє логічно, послідовно, висловити власну думку, робити висновки та узагальнення; у відповіді допускає незначні неточності;</p> <p>“задовільно” – здобувач вищої освіти частково володіє ключовими поняттями та термінами; зміст окремих питань викладає частково, непослідовно; під час розкриття окремих теоретичних положень допускає серйозні помилки, неточності;</p> <p>“незадовільно” – здобувач вищої освіти не може розкрити зміст основних понять; не вміє логічно обґрунтувати теоретичні положення; допускає принципові помилки при виконанні більшості завдань, передбачених програмою</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	Наявність успішно виконаних індивідуальних науково-дослідницьких робіт з курсу.

7. Політика курсу

Під час навчання аспірантам створюється атмосфера та умови максимально подібні до реальної науково-дослідницької праці. Не допускається використання чужої інтелектуальної власності, відслідковується викладачем плагіат. На цьому курсі політика академічної доброчесності є принципово важливою. Будь яка робота, яка виконана не вами, але вивдаєте її за власну вважатиметься крадіжкою, розглядатиметься академічною комісією і може мати негативні наслідки для вашого подальшого навчання. ПНУ розділяє фундаментальні цінності академічної доброчесності: Чесність, Довіра, Справедливість, Повага та Відповідальність. Кожен учасник освітнього процесу в університеті несе персональну відповідальність за дотримання академічної доброчесності.

Допускаються пропуски занять з поважних причин. У випадках таких пропусків семінарських занять аспірантам надається можливість перездати семінар у формі есе чи реферату

8. Рекомендована література

Основна

1. Бабій Н. П. (2020). Актуальні культурно-мистецькі практики та процеси: проблематика наукового дискурсу. *Питання культурології*. №36, 2020. С. 69-78
2. Бабій Н. (2019). Взаємини традиційного і постмодерного у культурно-мистецькому просторі Івано-Франківська 80-90-х років ХХ ст // *Народознавчі зошити*. № 6 (150). С. 1708-1720. DOI <https://doi.org/10.15407/nz2019.06.1708>
3. Бабій Н. (2019). «Імпреза» як каталізатор культурно-мистецьких процесів в Україні 90-х років ХХ сторіччя // *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. Випуск 31. С. 187-193.
4. Бабій Н. П. (2020). Мистецтво у публічному просторі Західноукраїнських міст: Очікування та реалії. *Наукові записки НаУКМА. Історія і теорія культури*. Том 3. С. 43-48.

DOI: 10.18523/2617-8907.2020.3.43-48

5. Бабій Н. П. (2021). Performance studies. Пошуки методики перетворення соціокультурного ландшафту. *Художня культура. Актуальні проблеми*. Вип. 17. Ч. 1. С. 159-164. DOI: 10.31500/1992-5514.17(1).2021.235248
6. Вишеславський, Г. (2006). Нонконформізм: Андеграунд та «неофіційне мистецтво». *Художня культура. Актуальні проблеми*. Вип. 3. С. 171-198.
7. Вишеславський Г. (2019). Перформанс в культурі та мистецтві 1950–2010-х років. Плинність форм і змістів. *Сучасне мистецтво*, випуск 15, С. 69-76.
8. Вишеславський, Г. (2007). Постмодерністські тенденції у сучасному візуальному мистецтві України кінця 1980 – початку 1990-х рр. *Сучасне мистецтво*. [X.]: Акта, Вип. 4. С. 93–146.
9. Вишеславський Г. (2008). Самоорганізація художнього життя у Львові кінця 1980-х – початку 1990-х рр. *Мистецтвознавство України*. Вип. 9. С. 289-293.
10. Вишеславський Г. (2020). Contemporary art України – від андеграунду до мейнстріму. Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України. Київ: ППСМ НАМ України. 256 с.
11. Голубець, О. (2001). Між свободою і тоталітаризмом. Мистецьке середовище Львова другої половини ХХ століття. Львів: Академічний експрес.
12. Копієвська, О. Р. (2019). Культурні практики в дискурсі CULTURAL STUDIES. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* № 2'2019. 49-53
13. Копієвська, О. Р. (2018). Трансформаційні процеси в культурних практиках України: глобальний, глокальний контекст та локальні особливості (кінець ХХ – початок ХХІ ст.): дис. ... д-ра культурології : 26.00.06. Київ.
- Мисюга, Б. (2020). *Львівське неофіційне мистецтво 1950-х - 1980-х рр.* Київ. 213 с.
14. Русаков, С. С. & Ткачук, Н. М. (2016). Британський та американський напрями Cultural Studies: компаративний аналіз. *Гілея: науковий вісник*. Вип. 115. 157–162.
15. Сидор-Гібелінда, О. (2008). Українці на Венеційській бієнале: сто років присутності. К.
16. *Перший відмін ок. (2018). Незалежне мистецтво Івано-Франківська. Дев'яності-нульові. Тексти, візії, персони*. Івано-Франківськ: «ArtHuss». 304 с.
17. Шумська, Я. (2017). Інсталяція та перформанс у мистецтві кінця ХХ – початку ХХІ століття: українськопольська співпраця, творчі експерименти та взаємовпливи [Дисертація кандидата мистецтвознавства, Львівська національна академія мистецтв].
18. Babii, N., Hubal, B., Dundiak, I., Chuuko, O., Chmelyk, I. & Maksymliuk, I. (2021). Performance: transformation of the socio-cultural landscape. *AD ALTA: Journal of interdisciplinary research*. Issue 1. P. 129-133
19. Babii, N. (2021). Popular culture as a source of ideas in the urban spaces of western Ukraine during the pandemic. *Culture and Arts in the Modern World*. Issue 22. Pp. 129-144. DOI: 10.31866/2410-1915.22.2021.235900

Додаткова

20. Вишеславський Г. (2005). Коло Павла Бедзіра та його вплив на сучасне мистецтво Ужгорода. *Художня культура. Актуальні проблеми*: наук. вісник / Ін-т проблем сучас. мистец. АМУ. К.: Вид. дім А+С, 2005. Вип. 2. С. 284–293.
21. Вишеславський Г. (2006). Нонконформізм :Андеграунд та «неофіційне мистецтво». *Художня культура. Актуальні проблеми* :К.: Вид. дім А+С, Вип. 3. С. 171–198.
22. Вишеславський Г. (2013). Київські сквоти. *Образотворче мистецтво*. № 2 (86). С. 21–23.

23. Герчанівська, П. Є. (2015). Культурологія: термінологічний словник. К.: НАККІМ
24. Єшкілев, В. (б. р.). Актуальна проблема в літературі. Плерома. Глосарійний корпус. 6.02.2020. Взято з <http://www.ji.lviv.ua/ji-library/pleroma/gk-av.htm>
25. Контемпораріарт та актуальне мистецтво (2010). 10.02.2020. Взято з <https://commons.com.ua/uk/kontemporariart-ta-aktualne-mistets/>
26. Шумилович Б. (2013). Відмовляючись від соціалізму: альтернативні простори Львова 1970–2000-х років. *Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність*. 2013. Вип. 23. С. 602-614
27. Шумилович, Б. (2016). Львів кінця 1980-х (2016). *Мітец*. <https://mitec.ua/lviv-kincja-1980-h-peredistorij/>
28. Шумилович, Б. (2013, 15.03). Мистецтво на експорт: чи мають шанс маргінальні форми і жанри мистецтва стати важливими в Україні? *Kulturaenter*.

Викладач Надія Бабій
Доцент кафедри дизайну і теорії мистецтва